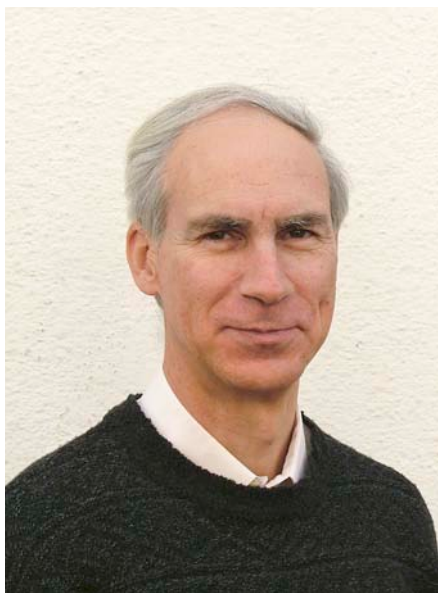

Poesia reflexiva

David Jou

La mística dels dies

DAVID JOU

Viena Edicions
91 pàgines
11 euros

El llibre està dedicat a l'experiència religiosa, és a dir, a la manera com un creient viu la realitat –el món, els altres i ell mateix– conscient de la unió que experimenta entre “el més íntim de nosaltres i allò més superior a nosaltres”. Però no es tracta d'explicar el criteri amb què un creient ha de jutjar aquestes coses si vol ser congruent, ni d'una reproducció de les escleròtiques formulacions teològiques que ho volen aclarir, ni són textos piadosos, sinó que cada poema és la formalització d'una experiència –la religiosa– que ha estat present en la vida d'homes d'èpoques i cultures molt diferents. I té interès.

En la primera part del llibre –*Una mística de la natura*– l'autor descriu diversos paisatges i en fa imatge del que sent. És el que, en termes crítics, s'anomena *empatia* i que Maragall descrivia així: “el mar, la terra, el cel, els homes [...] i fins de mi mateix m'han interessat les figuracions del meu sentiment evocades per les que al davant tenia”. En alguns d'aquests poemes, però, hi ha més reflexió que pròpiament poesia. Però és una reflexió vibrant, conscient que “s'ha esberlat la meua barca de paraules” i, paradoxalment, aquesta tensa inhabilitat tenyeix el text d'una autenticitat –imprescindible en aquest territori boirós– que em sembla valuosa.

La segona part –*Una mística de la solidaritat*– és, sovint, excel·lent. L'autor en fixa l'orientació, al principi, quan escriu que “ens podem sentir colpits per una experiència de fragilitat, d'abandonament, d'absurditat, vulnerables i llençats al món sense saber per què. D'aquí en pot sorgir una mística de la solidaritat [...] com un element que ens vincula als altres, com una invitació a mitigar la desolació de tants, o com una necessitat de ser acollits i perdunats”. La sintonia amb el dolor humà,

però, no té ni un gram de sentimentalisme i, en canvi, sí d'una tendresa irreductible cap a la humanitat, afortunadament, sense anècdotes. Destacaria tres bons poemes: *Una mare planxa la camisa del seu fill*, *Pregar per la mort* i *Sense alguns déus*, millor en el qual ressonen les paraules de Carles Riba (Elegia XI): “Home entre els homes jo, déu contra els déus, el meu Déu!”. Els tres em semblen excel·lents.

Al tercer bloc –*Una mística de la raó*– hi reapareix el David Jou científic, l'autor de *Déu, cosmos, caos: horitzons del diàleg entre ciència i religió* (2008), o de *La poesia de l'infinit. Ciència i mística* (2012), en què el catedràtic de Física de la Matèria Condensada (UAB) planteja els conceptes de raó, de temps o de matèria en relació amb “una veritat no demostrable, no posseïble, no imposable”. Això ho escriu en un poema sobre la capella de la catedral de Mallorca que construí Miquel Barceló i que Jou descriu com “la Resurrecció” que contrasta amb “l'opac naufragi de les coses”, una lectura impecable, em sembla, però que, estranyament, no és l'habitual. També, en aquest bloc, la reflexió és el discurs preferent. Una reflexió que s'expressa a vegades en afirmacions juxtaposades –“trobament, coneixement, reconeixement, glòria”– que semblen expressar més emocions que sintaxi. A la fi, Jou, en prosa, conclou: “I, fetes aquestes reflexions, quines ganes de callar, i de celebrar en silenci la sorpresa, l'emoció, i d'obrir-se confiadament a la revelació de les coses en tota la seva lluminositat i el seu misteri! I després, tornar a la paraula, al nombre, a la recerca, a la precisió, però des d'una curiositat més pura i generosa, sense tanta avidesa de tenir la raó, i més oberts a la simplicitat de viure en plenitud”. És el to del llibre.